

Landesbibliothek Oldenburg

Digitalisierung von Drucken

**H. T. Moraliske Betenckninger, Og Anledninger til et
dydigt Leffnet**

Thott Ottesen, Holger

Oldenburg, 1719

VD18 13387014

Det VIII. Capitel. Hvorledes Mand kand overvinde sine uregierlige affecter
og Begiärligheder.

urn:nbn:de:gbv:45:1-14823

og med denne sædvane / saaledes at igien-
nemløbe den gandske dag. Og naar kand
Jeg sofve roligere og bedre / end naar
Jeg saaledes har overhørt alleting med
mig selv : Thi da har syndet og hier-
tet endten fortient berømmelse eller og-
saa faaet sin paamindelse : Og den
lesver aldtid gierne forsigteligen / som
tenker paa at hand dagligen skall gjøre
regnskab for sine gierninger.

Det VIII. Capitel.

Hvorledes Mand kand overvinde
sine uregierlige affecter og
Begiærligheder.

Ald Begiærlighed er vel svag og
vanmægtig i begyndelsen / men
dersom den faaer lof til at regie-
re / som den vil / skall den omsider bli-
ve ond at drive bort ; Thi da trenger
den selv frem / og naar mand staar
hender ikke strax imod / tager den over-
haand / saa at den er lettere i begyndel-
sen at holde ude / end siden at fordrives.
Hvo vil negte / at jo alle sindsens
tancker

tancker og bevegelfer haver deres oprindelse af naturen. Naturen har vel selfv befaleet os at vi skulle have omsorrig for os Selv; Men dersom vi lader hende formeget raade / da bliver det os til udyd og synd. Naturen har efterladet os vores egen villie udj alt det / som os gidres behof / saa at den haver ikke endeligen forbundet os til en eller anden ting / men maget det saa / at det ting formedelst vores egen villie kunde behage os / uden hvilke vi ikke kunde leve. Men giver vi hende formeget af tøyelen / da foraarsager hun strax os verdaadighed. Naar derfor affecterne vil begynde at regiere / da lader os staae dem imod i begyndelsen / fordi de kommer lettere ind end de igien udgaar og forsvinder. Lader os gaae omkring / hvor der er slibrigt / saa vidt som mueligt er; Thi vi staaer dog ikke end ret fast / hvor det end er hart og tørt. Du kanst vel her kaste mig det gemeene ordsprog fore: Vi ere jo alle mennsker og kand ikke negte os alle ting / vi faar endeligen have saameget som er fornøden. Men der er en anden aarsage

under / nefnlig vi forsvarer vores syn-
 der og laster / fordi vi elsker dennem /
 og ville derfor heller undskyldte os for
 dennem / end drive dennem aldelis fra
 os og skille os derved. Men lader os
 samle kræfter og Styrke / og stråbe
 vel for os / ikke imod os selv. Vi
 skiuder vel paa at vi ikke kand giøre det
 gode / men den rette aarsage bestaar
 derudj / at vjikke vil. Vi setter os alle
 fore at lære det som godt monne være /
 og forkaste det onde / derfor bør vi og
 med des større flid at arbeide paa vores
 forbedring. Lader os derfor skne og
 flye alle tilskyndelser og tillokkelser til
 synder og det onde : Thj kiøddet maa
 endeligen holdes i tvang / og øynene
 være langt bortvende fra det / som kand
 skynde dem til nogen ond lyst. Vi bør
 altid at stride / og det paa den maade /
 at vi aldrig lader af / og aldrig findes
 örkesløse. Forfølge dine laster og udy-
 der uden maade og uden ende : Thj
 paa dennem er hverken ende eller maade.
 Kast fra dig aldt det / som skader
 og plager din Siæl / og dersom du ik-
 ke paa anden maade kand blive af der-
 med /

med / da rif ligesom hiertet med den-
nem ud af brystet. Holt dine onde ly-
ster og begiæringer for dine argiste fiens-
der / og som de vare Røfvere / hvilke
Egypterne kalde *Philisteer*, thj der-
fore smigrer de for os / at de kand be-
drage og fordersve os. Dersom Jeg vil-
le gifve velysten og begiærighed rum /
da sit Jeg ogsaa at lide Sorrig og be-
drøvelse : Thj det maa du vide / at
dette haarde og besværlige arbejnde er
lagt os paa / uenskelig at vi udi ald vo-
res liffs tid haver meget ont at drages
med. Lader os derfor stride mandeli-
gen / og anmoede om hielp og bistance
af det eene / til at imodstaae dermed det
andet. Den som vil være fri for / at
hand ikke meere skall begiære det / som
hand saa offte tilforn met saadan leng-
sel har traaet og tragtet effter / hand
skall vende baade dyne og örne fra de
ting / som hand engang har forlat :
Thj affecterne og begiærigheden setter sig
snarligen op imod hannem igien og fin-
der altid noget til at forhindre hannem
med / i hvor hand og henvender sig.
Bliver hand ärgierig / da skynder de
hannem

hannem meere der til og lover hannem stor magt og velde. Bliver hand overdaadig / da tilfiger de hannem mange slags glæder og forlystelser. Bliver hand gierig / da setter de hannem penge og rigdom for ðynene. Ved udnyd og laster kand du vel komme til noget udi verden; Men skulle du ikke heller være alt saadant omfider foruden: Thi neppeligen kand det skee udi hundrede aar; Og et menneskes gandske alder / at den last og udnyd / som ved saa langvarig frihed og tilladelse / haver magt og herredømme udi et menneske / vil engang lade sig tvinge og af en anden regiere. Det er derfor en uskatterlig lyksalighed at vorde sin egen.

Det IX. Capitel.

Hvorledes mand skall holde fred og venskab med alle.

AL mand haver alting tilfelles iblandt hver andre / det giør omfider et godt venskab. Ingen kand lefve lyksalig / som alleniste har henseende